

چگونه ایران به اشغال نیروهای متفقین درآمد؟

۴ شهریور ۱۳۹۳ ساعت ۱۵:۴۹

سوم شهریور ۱۳۲۰ یادآور روزی است که نیروهای سه کشور انگلیس، شوروی و آمریکا خاک ایران را به اشغال خود در آوردند. نیروی هوایی شوروی در آذربایجان به بمباران شهرهای بی دفاع پرداخته و نیروی زمینی آن کشور به سمت تبریز سرازیر شده بود.

در سحرگاه روز بیست و دوم ژوئن سال ۱۹۴۱ (یکم تیرماه ۱۳۲۰) نیروی زمینی ارتش آلمان آتش سهمگین خود را در طول جبهه‌ای که از دریای بالتیک تا دریای سیاه وسعت داشت، بر روی دشت‌های روسیه باز کرد. حمله آلمان به شوروی، ایران را به صورت حلقه ارتباطی بین انگلستان و روسیه درآورد. دولت ایران که در موقعیت حساسی قرار گرفته بود، سعی کرد تا سیاست بیطرفی را که همزمان با آغاز جنگ دوم جهانی اتخاذ کرده بود، همچنان حفظ کند.

یادداشت مشترک انگلستان و شوروی به ایران در خصوص اخراج اتباع آلمان از کشور که حالت اولتیماتوم نیمه رسمی داشت، با این هدف به دولت ایران تسلیم شده بود که با رد آن و یا عدم ارسال جواب از سوی ایران و بالنتیجه اخراج آلمانی‌ها از کشور، عذر موجهی برای متفقین فراهم آورد تا بتوانند ایران را اشغال نموده و طرح‌های خود را به مرحله اجرا درآورند.

سرانجام در سپیده دم روز سوم شهریور ۱۳۲۰ نمایندگان سیاسی دولت‌های شوروی و انگلستان در تهران، به منزل علی منصور نخست‌وزیر وقت ایران رفته هر یک یادداشتی تسلیم وی کردند و توسل دول متبوع خود را به نیروی نظامی بر علیه ایران اعلام کردند. در همان لحظاتی که نمایندگان سیاسی کشورهای مزبور در منزل نخست‌وزیر مشغول مذاکره بودند، تجاوز خود را به مرزهای ایران شروع کردند. نیروی هوایی شوروی در آذربایجان به بمباران شهرهای بی دفاع پرداخته و نیروی زمینی و موتوریزه آن کشور از طریق جلفا به سمت تبریز سرازیر شده بود. در خوزستان قوای انگلیس به بنادر شاهپور و خرمشهر حمله بردند و کشتی‌های جنگی ایران را غافلگیر کردند. نیروی هوایی انگلیس، اهواز را بمباران کرده ستون دیگری از نیروهای انگلیسی از قصر شیرین به سوی کرمانشاه به حرکت درآمدند.

با تجاوز قوای انگلیس و روس از جنوب و شمال به کشور، رضاشاه ارتش را به مقابله فراخواند، ولی به جز مقاومت پراکنده چند

روزه، ارتشی که هزینه سنگین آن را مردم متحمل شده بودند، طی سه روز درهم شکست و کشور به اشغال ارتش شوروی و انگلیس درآمد و امرای ارشد آن با همان چادرهایی که ممنوع شده بود، گریختند و پس از سه روز دولت ایران تصمیم خود مبنی بر ترک مقاومت را به اطلاع سفرای کشورهای اشغالگر رساند و در مقابل از آنها خواست تا عملیات جنگی را متروک و پیشروی خود را متوقف سازند.

روز هشتم شهریور سال ۱۳۲۰ دولت فروغی در تهران حکومت نظامی اعلام کرد و سپهبد امیراحمدی به فرمانداری نظامی تهران منصوب شد و در روز ۲۵ شهریور وقتی قوای روس و انگلیس وارد پایتخت شدند و تهران را اشغال کردند رضاشاه بی درنگ استعفا داد و عازم بندرعباس شد.

منبع: فارس

آدرس مطلب :

<https://www.cafetariikh.com/news/۲۷۹۰۸/درآمد-متفقین-نیروهای-اشغال-ایران-چگونه/>